

Werkverslag 2003

Inleidend

Dit is het eerste werkverslag 2003 van de zelfstandige stichting Rotterdams Milieucentrum.

Het afgelopen jaar stond in het teken van de verzelfstandiging van het Milieucentrum.

Na 11 jaar onderdeel te zijn geweest van de Zuid Hollandse Milieufederatie werd het Rotterdams Milieucentrum op 19 juni een zelfstandige stichting.

Het milieucentrum verhuisde vanuit het pand van de Milieufederatie aan het G.W.

Burgerplein in Rotterdam west naar haar nieuwe kantoor in het voormalige bankgebouw aan de Coolsingel, hartje stad, tegenover het Rotterdamse stadhuis.

De nieuwe directeur Emile van Rinsum ging op 15 januari aan de slag als 'kwartiermeester'.

In de periode van januari tot en met juni werkte hij samen met de milieucentrumcollega's

Omar Garcia Garcia en Richard Simek en de leden van het voorlopige bestuur aan de vervolmaking van de verzelfstandiging. Een proces dat al in 2000 werd opgestart.

Het bestuur van de stichting in oprichting koos er ook voor om in deze 'doorstartperiode' een

aantal activiteiten te organiseren met het doel het milieucentrum weer een gezicht te geven

naar haar achterban: de overheid en 'de stad'. De nieuwe directeur pakte de

samenwerkingsverbanden weer op die het voorgaande jaar min of meer werden

verwaarloosd.

1. De organisatie

1.1 Een zelfstandig Rotterdams Milieucentrum

Het Milieucentrum Rotterdam was tot juni 2003 een activiteit, een project van de Zuid Hollandse Milieufederatie. Vanaf juni 2003 staat het Rotterdams Milieucentrum op eigen benen. De stichting Rotterdams Milieucentrum werd 19 juni opgericht.

De Milieufederatie bood met haar project 'Milieucentrum' ruim 11 jaar lang specifieke ondersteuning aan de Rotterdamse natuur – en milieugroepen. Het doel van deze activiteit was gericht op het versterken van de Rotterdamse Milieubeweging door het ondersteunen, coördineren en oprichten van lokale groepen.

De milieufederatie besloot tot de verzelfstandiging van het project 'Milieucentrum Rotterdam' omdat haar andere activiteiten primair gericht zijn op beleidsbeïnvloeding op regionaal, provinciaal en landelijk niveau. Bovendien heeft de milieufederatie geen organisatorische binding met de andere centra of gelijksoortige organisaties in de provincie Zuid – Holland, bijvoorbeeld het Haagse milieucentrum. Dit heeft er toe geleid dat het bestuur van de Zuid Hollandse Milieufederatie eind 2000 heeft besloten om met de activiteit 'Milieucentrum Rotterdam' te stoppen. Omdat in de afgelopen jaren het project een belangrijke rol vervuld heeft voor de natuur – en milieugroeperingen in Rotterdam werd besloten het project te verzelfstandigen en een nieuwe organisatie op te richten.

Daarnaast zijn er nog diverse andere redenen te noemen waarom de oprichting van het Milieucentrum gewenst was. Een belangrijke reden was dat bij een zelfstandig milieucentrum de Rotterdamse achterban een grotere betrokkenheid bij het Milieucentrum zou kunnen hebben. Groepen kunnen directer betrokken worden bij het bepalen van het beleid van het Milieucentrum en kunnen meer verantwoordelijkheid nemen voor het beleid van het Milieucentrum. Bovendien kan het Milieucentrum zich profileren vanuit een eigen identiteit en (samen met de Rotterdamse groepen) haar eigen beleid bepalen. Ook kunnen externen, zoals de gemeente Rotterdam zich direct richten tot het Milieucentrum en ontstaat er een duidelijk aanspreekpunt voor Rotterdamse natuur – en milieuzaken. De prioriteitsstelling bij het zelfstandige Milieucentrum kan anders komen te liggen dan toen het nog onderdeel was van de Zuid-Hollandse Milieufederatie die haar afwegingen immers op regionaal – en provinciaal niveau maakt.

Voor het zelfstandige Rotterdamse milieucentrum zal echter het belang van inwoners van Rotterdam en de mening van de lokale natuur – en milieugroepen richtinggevend zijn.

1.2 Doelstelling

De op 19 juni 2003 opgerichte stichting Rotterdams Milieucentrum heeft tot doel:

Het stimuleren van en het streven naar een duurzame samenleving waarin recht wordt gedaan aan de belangrijke betekenis van natuur en milieu en het bevorderen van een goede leefomgeving in en in de omgeving van Rotterdam.

De stichting tracht deze doelen te bereiken door:

- Het verlenen van inhoudelijke en organisatorische ondersteuning aan groepen en organisaties die zich inzetten voor en/of een bijdrage leveren aan een natuurbewuste, milieubewuste en duurzame samenleving en die een goede en duurzame leefomgeving nastreven in en in de omgeving van Rotterdam;
- Het initiëren, opzetten en (doen) uitvoeren, coördineren en/of begeleiden van één of meer projecten en één of meer acties, evenementen en activiteiten die aan het bereiken van de doelstelling van de stichting een bijdrage kunnen bieden;
- Het geven van voorlichting, het verstrekken van informatie zowel aan een breed publiek als aan specifieke doelgroepen;
- Het geven van advies aan specifieke doelgroepen, (gemeentelijke) overheden en individuen;
- Het leggen en onderhouden van contacten en samenwerken met derden – waaronder overheden en semi-overheden – indien en voor zover dat voor de stichting zinvol kan zijn en een bijdrage kan leveren aan het bereiken van de doelstelling van de stichting;
- Het aanstellen van zogenaamde ‘ambassadeurs’ t.w. personen van plaatselijke – en/of regionale bekendheid die bereid zijn om het werk van de stichting breed uit te dragen en om contacten op te bouwen en/of contacten te onderhouden die (mede) aan het werk van de stichting ten goede kunnen komen en een bijdrage kunnen leveren aan het bereiken van de doelstelling van de stichting.

1.3 Organisatiestructuur van het Rotterdams Milieucentrum

Het bestuur van het Rotterdams Milieucentrum is het hoogste orgaan van de stichting. Het bestuur wordt bijgestaan door de deelnemersraad. De deelnemersraad is samengesteld uit vertegenwoordigers van alle (achterban-)groepen. De raad kan conform de statuten van de stichting een aantal bestuursleden voordragen en het bestuur gevraagd en ongevraagd van advies voorzien. Het bestuur kiest uit haar midden een dagelijks bestuur bestaande uit de voorzitter, secretaris en penningmeester. Dit driemanschap is verantwoordelijk voor het dagelijkse bestuur van de stichting en het dagelijkse reilen en zeilen. Een aantal bevoegdheden aangaande het dagelijkse bestuur zijn overgedragen aan de directeur.

De uitvoering is in handen van de directeur / coördinator (0,8 FTE) en 1 medewerker (ID – baan). Gezien de kleine personeelsbezetting zal het centrum voor een groot deel gaan draaien op vrijwilligers die vanuit de groepen ondersteuning bieden aan het kleine uitvoerende apparaat.

1.4 De Positie van het Rotterdams Milieucentrum

Het zelfstandige Rotterdams Milieucentrum is een ondersteunende en faciliterende organisatie voor Rotterdamse natuur – en milieuorganisaties en zet hen aan tot samenwerking, overleg en kennisuitwisseling en –overdracht. Zij biedt Rotterdamse natuur- en milieugroepen financiële en organisatorische middelen aan om hun werk zo optimaal mogelijk te kunnen doen. Het Rotterdams Milieucentrum is een van de (gemeentelijke)overheid onafhankelijke en een voor groepen laagdrempelige en toegankelijke organisatie. Het Rotterdams Milieucentrum kan, als organisator van de samenwerking en daarmee van gezamenlijke standpunten de woordvoerder zijn namens de natuur- en milieuorganisaties of namens hen optreden in overlegsituaties met 'externen'. Daarnaast vervult het Rotterdams Milieucentrum een publieksfunctie en draagt haar streven naar een natuur- en milieuvriendelijk en duurzaam Rotterdam uit aan een breed publiek middels publicaties, activiteiten en evenementen.

1.5 Rotterdamse groepen

De 'Rotterdamse groepen' die tot de achterban van het Rotterdams Milieucentrum kunnen worden gerekend zijn een bonte verzameling van vrijwilligersorganisaties waarin duizenden Rotterdammers actief zijn. Organisaties die zich manifesteren op het gebied van natuurbehoud, milieuthema's, duurzaam bouwen, ecologisch tuinieren, directe milieubelangbehartiging op wijk –, deelgemeente - of stadsniveau maar ook lokale afdelingen van landelijke natuur- en milieuorganisaties en kleinschalige op de wijk gerichte natuurteams. De achterban is dus een breed geschakeerde groep die zich met een spectrum van onderwerpen bezighoudt.

De Rotterdamse Natuur – en milieugroepen die tot de doelstelling behoren van het Rotterdams Milieucentrum zijn:

1. **Platform Leefmilieu op en rond de Maasboulevard (PLM)**
2. **Rotterdamse Bond van Volkstuinders, de afzonderlijke units en verenigingen**
3. **Greenpeace afdeling Rijnmond**
4. **Werkgroep Gehavend Rotterdam**
4. **Fietsersbond, afdeling Rotterdam**
5. **VTM milieucommunicatie Rijnmond (Vereniging tegen milieubedrijf)**
6. **Werkgroep Kerk en Milieu**
7. **Vereniging voor Natuur en Milieueducatie (IVN) afdeling Rijnmond**
8. **NIVON federatie Rotterdam, milieucentrum Dobber**
9. **Stichting Vogelklas Karel Schot**
10. **NJN afdeling Rotterdam 'Clausillia'**
11. **KNNV Rotterdam**
12. **Egelopvang Odilia Rotterdam**
13. **Werkgroep Eschpolder**
14. **Stichting 'The Sustainable Journey'**
15. **De Rotterdamse Duurzaamheidsclub**
16. **Vereniging Milieudefensie Rotterdam**
17. **Moeras Ijsclubstraat**
18. **Ambrosius Gilde Rotterdam**
19. **Wijknatuurteam Provenier**

20. **Werkgroep buitenruimte van de stichting Boulevard**
21. **Wereld Natuur Fonds, Rotterdam**
22. **Stichting de Bomenridders**
23. **Stichting Natuurlijk Zuiderpark**
24. **Stichting Landschapsonderhoud Rotterdam**
25. **De Groene Tornado Hillesluis**
26. **Vereniging Natuur en Milieubescherming Noordrand (VNMN)**
27. **Stichting Centraal Comité Anti Bulderbaan**
28. **Stichting Zweth Kandelaar Front**
29. **Vereniging Bewonersgroep Tegen Vliegtuigoverlast**
30. **Vereniging tot behoud van Park Zestienhoven**
31. **Comité behoud Schiebroekse Park**
32. **Weidevogelgroep Schieveen**
33. **Stichting Gezond Overschie**
34. **Wijknatuurteam Prins Alexander**
35. **Wijk tuinorganisatie Ommoord**
36. **Stichting Platform Achternesse**
37. **Stichting Arboretum Trompenburg**
38. **Stichting OWAZE**
39. **2012 Architecten**
40. **Wijkorgaan Stadsdriehoek, wijknatuurteam**
41. **Bewonersorganisatie Cool, wijknatuurteam**

1.6 Collectieve ondersteuning

In 2003 had het centrum een beperkte personeelsbezetting van 0,8 fte + 1 ID baan van 32 uur.

Milieukundige Omar Garcia Garcia vond (helaas voor het centrum) in maart 2003 een nieuwe baan bij de Woonbond. Vanwege de vacaturestop op ID-banen werd Omar niet vervangen. Het persoonsbestand van het Rotterdams Milieucentrum werd dus, al voor haar formele heroprichting, in een klap met 1/3 ingekrompen. Een redelijke tegenvaller voor de doorstartende organisatie.

Mede hierdoor was de directe en individuele ondersteuning van groepen helaas beperkt mogelijk. Groepenondersteuning wordt dan ook uit praktische overwegingen collectiever gemaakt.

Het Rotterdams Milieucentrum organiseert *themabijeenkomsten, excursies, discussiefora en workshops*, houdt een *website up to date* (met actuele informatie over natuur- en milieu, politiek en bestuur), geeft onregelmatig een *natuur - & milieuknipselkrant* uit en start in het najaar van 2003 met een digitale *milieucourant* waarin onderling informatie kan worden uitgewisseld. Ook wordt er gewerkt aan het tot stand brengen van een kleine bibliotheek en documentatiecentrum 'natuur en milieu'.

Het complete Vademecum 'natuur & milieu' Rijnmond (700 pagina's) wordt momenteel gedigitaliseerd en is via de website van het milieucentrum straks te vinden. Dit is een hulpmiddel voor groepen om elkaar te vinden maar ook voor alle voor de natuur – en milieubeweging belangrijke instanties, diensten en organisaties in de regio Rijnmond.

Groepen die groene activiteiten en evenementen organiseren kunnen uiteraard nog steeds gebruik maken van de Groene (activiteiten) Agenda die nu ook op Internet te vinden is onder www.degroeneagenda.nl of www.groeneagenda.nl

1.7 Platforms

De ondersteuning en oprichting van platforms waarin kennis wordt uitgewisseld en gezamenlijke afspraken worden gemaakt zijn een belangrijk collectief ondersteuningsmiddel vanuit het Rotterdams Milieucentrum.

De volgende platforms worden begeleid / of opgericht in 2003:

1. Platform Noordrand waarin vertegenwoordigd *):

- Vereniging Natuur en milieubescherming Pijnacker
- Bewonersgroep Tegen Vliegtuigoverlast
- Vereniging Natuur en Milieubescherming Noordrand Rotterdam
- Rotterdams Milieucentrum
- Werkgroep Verkeer van de samenwerkende bewonersorganisaties Schiebroek
- Milieudefensie Rotterdam
- Stichting Platform Rotterdam
- Stichting Natuur – en milieuwacht Berkel en Rodenrijs
- Stichting Zweth Kandelaar Front
- Bewonersvereniging Overschie Kleiweg
- Bezorgde Bewoners Berschenhoek
- Comité tot behoud van natuur – en recreatiepark Zestienhoven
- Comité tot behoud van het Schiebroekse park
- Werkgroep Gehavend Rotterdam
- Actiegroep Pijnacker tegen vliegtuiglawaai
- Fietsersbond B-driehoek
- Anti Bulderbaan Comité
- Volkstuinvereniging Tuinderslust
- Rotterdams Milieucentrum

*) = ***Vanuit het Platform Noordrand was de directeur van het Rotterdams Milieucentrum samen met een medelid vertegenwoordigd in de Stuurgroep 'Ieders Land'.***

2. Platform Zuiderpark, waarin vertegenwoordigd:

- Stichting Natuurlijk Zuiderpark (voorheen was dit een werkgroep)
- Omwonenden / bewonersorganisaties
- Rotterdams Milieucentrum

3. Platform Mobiliteit (doorstart):

- PLM
- Rotterdams Milieucentrum
- Fietsersbond afdeling Rotterdam
- Rover afdeling Rotterdam
- 3VO afdeling Rotterdam

4. Platform Ieders Lucht (in oprichting):

- Stichting Gezond Overschie
- VNMN
- Bewonerspanel Stad en Milieu

1.8 Deskundigheid

Bovendien is het mogelijk op collectieve thema's deskundigheid te organiseren of in te huren zodat groepen hier hun voordeel mee kunnen doen. Hierbij valt te denken aan juridische ondersteuning en ondersteuning op het gebied van ruimtelijke ordening, natuurbeheer en/of milieukunde.

Groepen dienen zelf aan het Rotterdams Milieucentrum aan te geven voor welke ondersteuning en in welke vorm er behoefte bestaat. Het Rotterdams Milieucentrum tracht dan zo snel mogelijk en op een kwalitatief zo hoog mogelijk niveau in de ondersteuningsbehoefte te voorzien.

1.9 Financiële ondersteuning

Financiële ondersteuning kan het Rotterdams Milieucentrum ook geven aan Rotterdamse groepen. Vanuit het budget 'groepensubsidies' kan het Rotterdams Milieucentrum een kleine, voor vrijwilligersorganisaties vaak welkome, financiële bijdrage bieden.

Het is mogelijk voor Rotterdamse natuur- en milieuvrijwilligersorganisaties werkgeld en/of projectsubsidies aan te vragen. Het gehele jaar door kan een beroep worden gedaan op dit budget. Het streven is de beoordeling van de aanvragen snel te doen, binnen twee weken, en ook direct tot uitbetaling van werkgelden of projectsubsidies over te gaan. De subsidiecriteria worden door het bestuur vastgesteld.

2. Activiteiten in 2003

2.1 Kwartiermakers

Als kwartiermakers kregen de twee overgebleven medewerkers van het Rotterdamse Milieucentrum vele organisatorische zaken voor de kiezen. Dit varieerde van het zoeken van nieuwe huisvesting, telefoon - en internetaansluitingen, een nieuwe websites en huisstijl, briefpapier, kantoorinrichting tot de organisatie van een eerste deelnemersraad en de officiële opening op 19 juni 2003

Aan de opening werd ook een inhoudelijk deel gekoppeld. Het debat 'Ieders Lucht' (zie hoofdstuk 4) vergde veel inhoudelijke voorbereiding en overleg vooraf.

2.2 Ieders Lucht

Donderdag 19 juni 2003 organiseerde het milieucentrum een openbaar debat onder de titel 'Ieders Lucht' over de luchtkwaliteit in het Rijnmondgebied. Gasten zijn o.a.: Alexander de Roo (lid van het Europees Parlement en vice voorzitter van de milieuc commissie), Reind van Doorn (GGD), Frank ter Beek (Zuid Hollandse Milieufederatie), Lien de Voogd (Gemeentewerken), Lilian van der Horst (bewoonster en lid van het Bewonerspanel stad en milieu), Joop Bosman (Stichting Gezond Overschie), Leo Hermans (DCMR). De bijeenkomst werd geleid door presentator Rien Kroon.

2.3 'Regulier werk'

Intussen blijft het reguliere werk doorlopen. Relaties met achterbangroepen worden langzamerhand weer hersteld. De verlening van werkgelden en projectsubsidies, het ondersteunen met raad en daad van de aangesloten groepen komt weer op gang. Maar ook het uitbrengen van de maandelijkse Groene Agenda, het reageren op actuele ontwikkelingen zoals op de plannen voor de Noordrand en het Zuiderpark, het Regionale verkeer- en vervoersplan kunnen onder de 'regulier werk' worden verstaan.

2.4 Ieders Land

De ontwikkelingen rond de Rotterdamse Noordrand, met name de polders Zestienhoven, raakte met het 'project' Ieders Land in een stroomversnelling en hielden de gemoederen in 2003 flink bezig.

In 'Ieders Land' speelde het milieucentrum samen met een aantal achterbangroepen zoals het VNMN, de vereniging tot behoud Zestienhovensepark, de werkgroep Gehavend Rotterdam (Milieudefenstie) een actieve rol. Het Milieucentrum vertegenwoordigde binnen de stuurgroep Ieders Land de natuur – en milieuorganisaties en werkte samen met de volkstuinters en bewoners(organisaties) actief mee aan de uitvoering van een groot aantal activiteiten om te komen tot een ander plan en enig tegenwicht tegen de plannen van de gemeente. Eén van de hoogtepunten was de 'Ieders Landdag' waar de uiteindelijke plannen van 'Ieders Land' aan wethouder Pastors werden gepresenteerd.

Een speerpunt van het milieucentrum in 2003 is het behoud van het IJskeldertje, een prachtig stuk stadsnatuur aan de rand van de polder Laag Zestienhoven. In september 2003 leidde dit ertoe dat een motie door de PvdA werd ingediend in de Rotterdamse gemeenteraad met als doel het IJskeldertje te behouden. De motie werd raadsbreed ondersteund!

2.5 Fietsconferentie

Naast de ontwikkelingen rond het Masterplan voor de Zestienhovensepolders startte ook een debat over de toekomstige inrichting van de polder Schieveen. Op 8 maart organiseerde het milieucentrum als één van haar eerste activiteiten een zogenaamde 'fietsconferentie' waarin gefietst werd door de polders Schieveen en Zestienhoven eindigend in de kantine van de Volkstuincomplexen. Zo'n 250 deelnemers fietsten en praatten mee. Hieronder waren een flink aantal (deel)raads- en provinciale statenleden die onderweg uitleg kregen van natuurbeschermers, volkstuinders en bewoners. De fietsconferentie is een activiteit die zeker voor herhaling vatbaar is.

2.6 Natuurlijk bouwen

Op zoek naar nieuwe groepen en samenwerkingspartners startte het milieucentrum in juni een samenwerkingsverband met de stichting Owaze en het bureau @rchitecten 2012 rond het thema 'natuurlijk bouwen'. Begin augustus reisde de directeur in dit kader samen met een tiental Rotterdammers naar Kinghorn in Schotland om aldaar proefondervindelijk de principes van natuurlijk bouwen te onderzoeken. Van deze 'werkexcursie' werd in opdracht van het Milieucentrum en Stichting Owaze een video gemaakt. Veel informatie over natuurlijk bouwen werd mee teruggenomen naar Nederland waar een serie presentaties en lezingen werd verzorgd. Op 17 december mondde dit uit in een druk bezochte en sfeervolle eindpresentatie waarbij ook het boekwerkje 'Earthship Rotterdam', deel 1 in de serie 'Natuurlijk Bouwen', werd gepresenteerd. Ook collega's uit Engeland en België waren hierbij aanwezig om te vertellen over hun ervaringen met dit onderwerp.

2.7 Groenpunt

In 2003 ontstond nog een belangrijk samenwerkingsverband. Op initiatief van het NIVON startte een overleg onder de noemer 'Groenpunt'. In dit samenwerkingsverband wordt samengewerkt tussen het NIVON, de stichting Landschapsonderhoud Rotterdam, de Rotterdamse Bond van Volkstuinders, de gemeentelijke dienst Sport en Recreatie, stichting Ark/WereldNatuurFonds en het Rotterdams Milieucentrum. De samenwerking in het Groenpunt was en is er op gericht 'groene recreatieve en educatieve activiteiten' op een (nog) betere manier onder de aandacht te brengen van een breder publiek. Het jaarlijks 'slaan' van een daadwerkelijk 'groenpunt' op een bijzondere groene locatie, het organiseren van de 'Groene Conferentie', de uitreiking van de 'Groene Vogel' (een prijs voor natuurvrijwilligers) en het opstarten van een nieuwe website is een greep uit de grote hoeveelheid activiteiten van 'het Groenpunt'.

2.8 Wandelpaden

Sinds 2001 is het milieucentrum bezig met de realisatie van drie nieuwe wandelpaden. Eén wandelpad werd intussen gerealiseerd. Het Jeneverpad en 'het Pad op Zuid' stonden in de wacht. Het milieucentrum heeft in de loop van 2003 de nog beschikbare subsidies van de provincie en de dienst Stedebouw en Volksthuisvesting 'veilig gesteld'. Beide instanties gaven het milieucentrum te kennen de toegekende bedragen nog tot 1 augustus 2004 beschikbaar te hebben. Eind november konden we dus aan de slag gaan met de realisatie van twee nieuwe lange afstandswandelpaden in en in de omgeving van Rotterdam.

Het Erasmuspad werd in 2001 door het milieucentrum gerealiseerd. Het boekwerkje is intussen geheel uitverkocht. Eind 2003 werd een begin gemaakt met een heruitgave van het Erasmuspad. De heruitgave staat gepland voor mei 2004.

Het Rotterdams Milieucentrum werkt bij de realisatie van de wandelpaden zoveel mogelijk samen met het NIVON en de Groenservice Zuid Holland.

2.9 Internet www.milieucentrum.rotterdam.nl

Internet is een belangrijk communicatiemiddel voor het milieucentrum. De afgelopen maanden is er veel energie gestoken in het opstarten van een volwassen website: www.milieucentrum.rotterdam.nl. De site van het milieucentrum is in eerste instantie een uitgebreide 'servicesite' voor achterbangroepen van het milieucentrum. Zo is er op de site al veel informatie te vinden over en van de achterbangroepen. Het doel is groepen over elkaars bestaan, activiteiten en acties te informeren.

De achterbangroepen kunnen via het digitale vademecum natuur&milieu ook adresgegevens en achtergronden over en van collega organisaties, natuur- en milieustellingen, overheidsdiensten, (milieu)media en landelijke milieuorganisaties vinden.

Het digitale vademecum natuur&milieu vervangt de gedrukte versie.

Ook is bestuurlijke en politieke informatie op de site te vinden. Na iedere Rotterdamse collegevergadering en gemeenteraadsvergadering worden de natuur – en milieupunten uit de verslagen geselecteerd en op de website gezet. Komend jaar worden ook de raadscommissievergaderingen gevolgd en ook de natuur – en milieupunten die in deze bijeenkomsten worden besproken worden geplaatst.

Ook artikelen die betrekking hebben op natuur en milieu in de regio Rotterdam worden zoveel mogelijk op de site geplaatst in de vorm van een digitale krantenknipselkrant.

De website van het milieucentrum heeft uiteraard ook haar functie in de externe communicatie. Hoewel het accent ligt op de servicefunctie voor de groepen is de site ook één van de visitekaartjes van het milieucentrum.

Een tweede website die door het milieucentrum wordt beheerd is de groene agendasite www.groeneagenda.nl.

2.10 De Groene Agenda

De Groene Agenda is sinds jaar en dag hét visitekaartje van het Rotterdams milieucentrum (het project van de Zuid Hollandse Milieufederatie). In 2003 gaf het Rotterdams milieucentrum 10 edities van deze groene activiteitenagenda uit in plaats van 12 maar zorgt daarbij wel voor een digitale versie op Internet (www.degroeneagenda.nl).

2.11 Rotterdamse Milieucourant

In november 2003 startte het Rotterdams milieucentrum met de eerste Rotterdamse Milieucourant. Het blad gaat zes keer per jaar verspreid worden in digitale vorm. Het is een uitgebreide digitale nieuwsbrief gericht op de achterbangroepen van het Rotterdams milieucentrum, geïnteresseerden in het werk van het Milieucentrum, politici, beleidsmakers en collega's in de andere grote steden en de provinciale milieufederaties.

Het doel van de courant is het werk en de activiteiten van het milieucentrum en de aangesloten natuur- en milieuorganisaties onder de aandacht te brengen van een breder publiek en het onderlinge contact tussen de aangesloten achterbangroepen te verbeteren en hen ook op de kaart zetten bij beleidsmakers, bestuurders en politici.

Op de achterzijde van de Groene Agenda kwam in november ook een gedrukte versie uit van de Rotterdamse Milieucourant. Het is de bedoeling om met deze gedrukte versie een breder publiek te trekken maar de lezers ook te wijzen op de websites en de digitale milieucourant van het Rotterdams Milieucentrum.

De gedrukte vorm van de Rotterdamse Milieucourant komt vier keer per jaar uit in een oplage van 8.000 stuks op A3 formaat.

2.12 Landelijke samenwerking

Landelijk werd er samengewerkt met de stedelijke milieucentra in Amsterdam, Utrecht en Den Haag. Daarnaast is het Rotterdams milieucentrum deelnemer aan het TORL (Thema Overleg Ruimtelijke Ordening en Leefmilieu) en het 'Strategisch overleg'. In deze bijeenkomsten, georganiseerd door de stichting Natuur en Milieu, zijn alle provinciale milieufederaties en de stedelijke milieucentra vertegenwoordigd. In het 'Strategisch overleg' zijn ook diverse andere milieu- en natuurorganisaties van de partij.

In het afgelopen jaar werd er tussen de stedelijke milieucentra veel informatie uitgewisseld. Ook ontstonden er ideeën rond samenwerking en gezamenlijke projecten die in 2004 verder zullen worden besproken en uitgewerkt. In het TORL ging het vooral om uitwisseling van gegevens en informatie. Ook werden er specifieke themabijeenkomsten belegd over subsidieregelingen, 'milieumarketing' en luchtkwaliteit.

Het Rotterdams milieucentrum was in 2003 ook als (speciale) gast aanwezig bij een 'workshop' van het vooral op de Haaglanden gerichte fonds 1818. Als 'buitenstaander' bracht het Rotterdams milieucentrum hier specifieke milieu-ideeën in. Het is de bedoeling van het fonds zich qua fondsgelden ook meer te richten op natuur – en milieuprojecten.

Werkverslag 2003

Bijlage 1

Prioriteiten in 2003

Hieronder een overzicht van de interne en externe prioriteiten in de periode februari t/m december 2003. De interne prioriteiten zijn doorgaans van organisatorische aard de externe prioriteiten zijn activiteiten die voortvloeien uit de groepenondersteuning en milieuthema's die spelen in de stad.

Intern:

Overgangsperiode periode van februari t/m juli:

Huisstijl ontwikkeling	maart	gerealiseerd
Huisvesting	april	gerealiseerd
Inrichting kantoor (incl. telefoon en internetverbindingen)	mei	gerealiseerd
Bijeenkomst 1 ^{ste} deelnemersraad	maart	gerealiseerd
Vernieuwing Groene Agenda	maart	gerealiseerd
Website Groene Agenda	mei	gerealiseerd
Website milieucentrum	juni	gerealiseerd
Oprichting stichting en statuten	juni	gerealiseerd
Openingsevenement milieucentrum	juni	gerealiseerd
Financiële loskoppeling, afwikkeling	juli	gerealiseerd

Periode september t/m december 2003:

Professionaliseren websites	september	gerealiseerd
Het digitale Vademecum natuur en milieu	september	gerealiseerd
Gedrukte Rotterdamse milieucourant	november	gerealiseerd
De digitale Rotterdamse milieucourant	december	gerealiseerd
Vergroting Groene Agenda	november	gerealiseerd
Realisatie mini - bibliotheek / documentatiecentrum	september	in opbouw

Prioriteiten extern:

Noordrand

Herstart Platform Noordrand, o.a. fietsconferentie	maart	gerealiseerd
Deelname stuurgroep - en werkgroepen leders Land	maart-juni	gerealiseerd
Actie behoud IJskeldertje (Laag Zestienhoven)	sept.-dec.	gerealiseerd
'Wat te doen met het groen' conferentie Schieveen	november	niet gerealiseerd

Zuiderpark

Ondersteuning stichting Behoud Zuiderpark	september	gedeeltelijk gerealiseerd
---	-----------	---------------------------

Werkverslag 2003

Bijlage 1, blz. 2

Prioriteiten in 2003

Project Duurzaam bouwen:

Ondersteuning stichting Owaze	v.a. juni	gerealiseerd
Excursie earthship Scotland Owaze	augustus	gerealiseerd
Videofilm 'Eartship Schotland'	oktober	gerealiseerd
Informatieavond duurzaam bouwen	december	gerealiseerd
Start project 'Natuurlijk, bouwen!'	december	gerealiseerd
Eerste uitgave boekje in de reeks 'N.B.1'	december	gerealiseerd
Lancering 'Witgoedwoning' in Museumpark	december	niet gerealiseerd

Project De Groene Zevensprong/Wandelpaden:

Opstart realisatie herdruk Erasmuspapad	november	gerealiseerd
Verlenging subsidietermijn wandelpaden (<i>Realisatie herdruk Erasmuspapad mei 2004</i>)	november	gerealiseerd
Start werkgroep 'Jeneverpad' en 'Pad op Zuid' (<i>Realisatie 'Jeneverpad' juni 2004</i>) (<i>Realisatie 'Pad op zuid' juli 2004</i>)	november	gerealiseerd

Groenpunt

Opstart samenwerkingsverband gerealiseerd(<i>Openingsactiviteit januari 2004</i>)	oktober 2004
--	--------------